

[Landbrugsministeren]

vi ikke vide endnu, for det har vi ikke materiale nok til at bedømme. Men der er sket en liberalisering, således som fremskridtspartiet og det konservative folkeparti har fremsat forslag om det i de sidste 2 samlinger. Så man kan sige, at der er bevægelse i den retning, fremskridtspartiet ønsker.

Jeg må sige, at jeg har været godt tilfreds med, at vi har kunnet behandle disse landbrugsproblemer i en atmosfære, som i hvert fald har givet det resultat, at vi har fået et bredt flertal for denne støttelovgivning.

Der er nogle, der har nævnt gældsombytning. Det er et problem, vi selvfølgelig ikke kommer uden om. Det, der har været baggrunden for, at vi ikke er kommet med noget initiativ fra regeringen herom, er, at vi mente, at det her var det absolut nødvendige, og det skulle vi have på plads først. Vi har fået en hel del materiale fra bl. a. landbrugsorganisationerne, så vi kan gå i dybden med arbejdet og se, hvor omfattende dette problem er. Det er det første. Derefter bliver den politiske opgave, hvordan man får lavet en gældsafløsning, der kan have den effekt, som vist alle er enige om, nemlig at nedbringe rentebelastningen for landbrugserhvervet. Det bliver et politisk og et økonomisk spørgsmål. Penge har penges pris. Der findes ingen billige penge, medmindre andre gør dem billigere, og det vil sige, at det til sidst bliver et finansielt spørgsmål: hvem skal betale billigelsen af disse gældsafløsningslån? Gældsafløsningsiden har jo ingen mening, hvis den ikke gør rentebelastningen mindre for landbrugsvirksomhederne. Jeg håber, at vi kan nå et resultat på dette område.

Ellers kan man sige, at vi vel stort set alle har været tilfredse med den indkomstudvikling, der har været i 1982. Ja, man er altså ikke helt tilfreds med den udvikling, der sker i øjeblikket. Når der endelig begynder at vise sig fremgang inden for landbrugsindkomster, så er der en tendens til, at det mødes med nogle andre udfordringer. Den udfordring, der nu foreligger, er den strejkesituation, der er, som givet betyder en omkostningsforøgelse for landbrugserhvervet, som gør, at det indkomstmål, som vi vel alle sammen er interesserede i at man skal op på, bliver forhøjet, og derfor forbedrer dette i hvert fald ikke landbrugets økonomiske situation. Jeg synes, det er beklageligt, at man, når vi ved, at fler-

tallet i folketinget erkender landbrugets store betydning og oven i købet yder store pengebeløb for at få dette landbrug på fode, på grund af andre forhold er medvirkende til at svække denne indpumpning, som vi foretager fra det offentlige side. Det beklager jeg. Men ellers: tak for godt udført udvalgsarbejde!

Bjørn Westh (S):

Må jeg til det sidste sige, at jeg naturligvis også beklager den situation, der eksisterer, men jeg må da også sige, at det kunne måske have været forebygget, hvis regeringen havde villet tale med arbejdsmarkedets organisationer, inden man begyndte at lave lovgivning på så ømtålige områder. Det kunne måske have klaret en lang række af de problemer, som regeringen og andre i samfundet står over for i øjeblikket.

Jeg vil gerne sige med hensyn til det sociale element, at jeg husker da sommerens debat, og jeg står her med en artikel, hvor den nuværende landbrugsminister meget stærkt tager afstand fra, at man skal føre socialpolitik over landbrugspolitikken, og siger, at det er uretfærdigt over for et vigtigt erhverv at bruge det socialpolitiske. Lad det nu ligge. Jeg vil bare sige, at jeg finder, at det er farligt i EF-sammenhæng, fordi der jo er en tendens til at opretholde en lang række bjergbønders brug og andre brug, hvilket er med til at give os nogle overskudsproblemer, som til syvende og sidst også går ud over den effektive producent i Danmark. Det er derfor, jeg siger, at vi i Danmark skal være varsomme med at give franskmændene for gode alibier til at lave nogle ordninger, som i det lange løb ikke tjener os.

Jeg finder, at det er rigtigt, at det er den animalske produktion, vi først og fremmest skal beskæftige os med. Det er den, der giver mest beskæftigelse. Det er den, der giver valutaindtjening ved forædling af varerne. Og det er også den, det koster landmanden mest at etablere. Derfor er det også dér, landmanden skal have den største støtte i sin produktion.

Det var interessant at høre landbrugsministeren sige, at det var klart, at vi skulle have gældsombytning, for han har over for landbrugsudvalget oplyst, at det vil han tidligst begynde at spekulere på sidst i 1983. Det er